

เลย

เลย เป็นจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ค่อนไปทางภาคเหนือ สถานที่ตั้งตัวเมืองอยู่ท่ามกลางภูเขาน้อยใหญ่ ดินฟ้าอากาศคล้ายกับภาคเหนือ คือมีอากาศหนาวเย็นมีหมอกปกคลุมอยู่เสมอ เป็นจังหวัดเดียวในประเทศไทยที่อากาศเคยหนาวจัด จนอุณหภูมิลดลงถึงศูนย์องศาเซลเซียส

อาณาเขตและการปกครอง

เลยอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 520 กิโลเมตร มีพื้นที่ 11,426.612 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น 12 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ คือ อำเภอเมืองเลย อำเภอวังสะพุง อำเภอปากชม อำเภอเชียงคาน อำเภอท่าลี่ อำเภอภูเรือ อำเภอด่านซ้าย อำเภอภูกระดึง อำเภอนาแห้ว อำเภอนาดวง อำเภอภูหลวง อำเภอผาขาว และกิ่งอำเภอเอราวัณ

ทิศเหนือ จดประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ทิศใต้ จดจังหวัดขอนแก่น
ทิศตะวันออก จดจังหวัดหนองคาย และหนองบัวลำภู
ทิศตะวันตก จดจังหวัดพิษณุโลก

การเดินทางจากกรุงเทพฯ ไปจังหวัดเลย

ทางรถยนต์ จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข 1 (พหลโยธิน) ผ่านตัวเมืองสระบุรี ตรงเข้าทางหลวงหมายเลข 21 ผ่านจังหวัดเพชรบูรณ์ ตรงเข้าทางหลวงหมายเลข 203 ผ่านอำเภอหล่มสัก หล่มเก่า เข้าเขตจังหวัดเลยที่อำเภอด่านซ้าย อำเภอภูเรือ ถึงตัวจังหวัดเลยใช้เวลาเดินทางประมาณ 7-8 ชั่วโมง หรือจะใช้เส้นทางจากสระบุรี ใช้ทางหลวงหมายเลข 2 มิตรภาพ ผ่านจังหวัดนครราชสีมา ถึงจังหวัดขอนแก่น แล้วเลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 12 ผ่านอำเภอชุมแพ แล้วใช้เส้นทางหมายเลข 201 เข้าเขตจังหวัดเลยที่อำเภอภูกระดึง อำเภอวังสะพุง ถึงตัวจังหวัดเลยได้เช่นเดียวกัน

ทางรถโดยสาร บริษัท ขนส่ง จำกัด มีรถโดยสารประจำทางวิ่งระหว่างกรุงเทพฯ-เลย ทุกวัน ทั้งรถธรรมดาและรถปรับอากาศ ใช้เวลาประมาณ 10 ชั่วโมง รายละเอียดสอบถามได้ที่ สถานีขนส่งสายตะวันออกเฉียงเหนือ ถนนกำแพงเพชร 2 โทร. 936-2852-66 ส่วนรถโดยสารของเอกชนติดต่อ บริษัท แอร์เลย

ทางเครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด มีเที่ยวบินกรุงเทพฯ-อุดรธานี ทุกวัน วันละ 3 เที่ยวบิน แล้วสามารถต่อรถยนต์ไปจังหวัดเลยอีกประมาณ 140 กิโลเมตร รายละเอียดสอบถาม โทร. 280-0060, 628-2000 และที่จังหวัดอุดรธานี โทร. (042) 243222, 246697

ทางรถไฟ การรถไฟแห่งประเทศไทย มีรถไฟไปจังหวัดอุดรธานีและขอนแก่น ซึ่งสามารถต่อรถยนต์ไปจังหวัดเลยได้อีกต่อหนึ่ง รายละเอียดสอบถาม หน่วยบริการเดินทาง สถานีรถไฟกรุงเทพฯ โทร. 233-7010, 223-7020

ระยะทางจากตัวเมืองไปยังอำเภอ และกิ่งอำเภอต่างๆ

อำเภอวังสะพุง	23	กิโลเมตร
อำเภอนาดวง	32	กิโลเมตร
อำเภอเชียงคาน	47	กิโลเมตร
อำเภอท่าลี่	47	กิโลเมตร
อำเภอภูหลวง	49	กิโลเมตร
อำเภอภูเรือ	50	กิโลเมตร
อำเภอผาขาว	70	กิโลเมตร
อำเภอภูกระดึง	73	กิโลเมตร
อำเภอด่านซ้าย	82	กิโลเมตร
อำเภอปากชม	90	กิโลเมตร
อำเภอนาแห้ว	125	กิโลเมตร
กิ่งอำเภอเอราวัณ	50	กิโลเมตร

สถานที่ที่น่าสนใจ ในเขตอำเภอเมือง

ศาลเจ้าพ่อกุดป่อง ตั้งอยู่ห่างจากหน้าพิกาประมาณ 50 เมตร อยู่ติดกับศาลหลักเมือง เป็นศาลเก่าแก่ และมีประชาชนเคารพนับถือมากแห่งหนึ่ง

สวนสาธารณะกุดป่อง ตั้งอยู่ด้านหลังศาลเจ้าพ่อกุดป่อง มีคูน้ำล้อมรอบ ภายในสวนสาธารณะตกแต่งด้วยไม้ดอกไม้ประดับต่างๆ อย่างสวยงาม ดูร่มรื่นและเป็นระเบียบ ประชาชนใช้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจและออกกำลังกาย

สถานที่น่าสนใจในเขตอำเภอวังสะพุง

พระพุทธบาทถ้ำผาบิ้ง ตั้งอยู่บริเวณวัดถ้ำผาบิ้ง บ้านผาบิ้ง ตำบลนาแก กรมศิลปากรจดทะเบียนเป็นโบราณสถานแห่งแรกของจังหวัดเลยพร้อมกับพระธาตุศรีสองรัก เมื่อ พ.ศ.2498 เมื่อนักท่องเที่ยวเดินเข้าไปในถ้ำจะมองเห็น พระพุทธบาทขนาดใหญ่อยู่บนเพดานถ้ำ ลวดลายและนิ้วพระบาทไม่ปรากฏเด่นชัด ขนาดกว้าง 2 ฟุต ยาว 3 ฟุต

การเดินทางใช้เส้นทางสาย 201 (อำเภอเมือง-วังสะพุง) แล้วเลี้ยวขวาตรงระหว่างกิโลเมตรที่ 323-324 เข้าไปตามทางอีก 7 กิโลเมตร จะเห็นวัดอยู่ทางขวามือ ห่างจากอำเภอวังสะพุง ประมาณ 9 กิโลเมตร

พระเจดีย์วัดป่าสัมมานุสรณ์ วัดป่าสัมมานุสรณ์ บ้านโคกมน ตำบลผาน้อย ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการวังสะพุงไปตามถนนลาดยางสายอำเภอวังสะพุง-อุดรธานี ถึงสี่แยกโรงเรียนบ้านวังไธแยกซ้ายไปตามถนน รพช. อีก 9 กิโลเมตร รวมระยะทางจากอำเภอถึงวัด 19 กิโลเมตร

พระเจดีย์วัดป่าสัมมานุสรณ์ สร้างตามแบบของกรมศิลปากร ขนาดฐานองค์พระเจดีย์กว้างยาวด้านละ 25 เมตร สูง 33 เมตร ก่อสร้างด้วยโครงเหล็ก ก่ออิฐถือปูนและเคลือบด้วยกระเบื้องอย่างดี วัดป่าสัมมานุสรณ์นี้ เป็นวัดป่าวิปัสสนากัมมัฏฐาน สายพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต

เสมานินทรายที่บ้านปากเป้งและบ้านนาหลัก บ้านปากเป้งและบ้านนาหลัก ตำบลวังสะพุงอยู่ห่างกัน 4 กิโลเมตร โดยบ้านนาหลักตั้งอยู่ทางทิศเหนือ และบ้านปากเป้งอยู่ทางทิศใต้ ทั้งสองแห่งเป็นหมู่บ้านเก่าแก่มากานาน ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเลย ปัจจุบันคือหมู่บ้านในตัวอำเภอวังสะพุง ไบเสมานินทรายพบครั้งแรกเมื่อปลายปี พ.ศ. 2508

ลักษณะไบเสมามีลวดลายสลักรูปบัวบนฐาน แบบที่มีรูปพระสถูปเจดีย์ประทับอยู่ตรงกลางแผ่นเสมา โดยส่วนบนมีลักษณะรูปกรวยคล้ายกับยอดเจดีย์ที่พบในดินแดนอีสานทั่วไป

ที่บ้านนาหลัก เป็นเสมานินทรายรูปคู่สลักแบบที่มีคู่สลักหนุนขึ้นไปจากยอดเสมา เป็นรูปคล้ายๆ กับสถูปเท่านั้น โดยไม่มีลวดลายใดๆ และปี พ.ศ.2519 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติที่ขอนแก่นได้นำไปเก็บรักษาไว้ 1 หลัก จึงเหลือไว้ในสถานที่เดิมเพียง 1 หลักเท่านั้น

กลุ่มเสมานินทรายที่พบในภาคอีสาน แสดงให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรมในภูมิภาคตั้งแต่โบราณ โบราณวัตถุที่พบในเขตนี้ ทั้งของสมัยก่อนประวัติศาสตร์ด้วย เสมานินทรายที่พบส่วนมากเป็นศิลปะวัตถุแบบทวารวดีและลพบุรี

สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติฯ ป่าเลิงใหญ่ เป็นสวนสาธารณะขนาดใหญ่ มีเนื้อที่ประมาณ 2 ไร่ มีการจัดสวนไม้ดอกไม้ประดับ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ โดยพื้นที่รอบสวนสาธารณะเป็นแม่น้ำเลย ตั้งอยู่ตรงข้ามด้านหน้าเทศบาลเมืองเลย ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเดินผ่านสะพานแขวนเข้าไปเที่ยวชมได้อย่างสะดวกสบาย

สถานที่น่าสนใจในเขตอำเภอเชียงคาน

วัดศรีคุณเมือง ตั้งอยู่ที่ซอย 7 ถนนชายโขง ทางด้านเหนือของตลาดเชียงคาน มีกำแพงแก้วล้อมรอบตัวพระอุโบสถ สร้างในรูปแบบแปลกตา รูปร่างคล้ายโบสถ์ตามวัดภาคเหนือ ด้านหน้าโบสถ์มีภาพจิตรกรรมฝาผนังอยู่เต็มหน้าบัน ภาพทั้งหมดเป็นภาพนิทานชาดกชุดพระเจ้าสิบชาติ

วัดท่าแขก เป็นวัดเก่าแก่โบราณ อยู่ริมฝั่งแม่น้ำโขง ห่างจากอำเภอเชียงคาน 2 กิโลเมตร ก่อนถึงหมู่บ้านน้อยและแก่งคุดคู้ ปัจจุบันเป็นวัดธรรมยุติ ภายในโบสถ์มีพระพุทธรูป 3 องค์ สกัดจากหินแกรนิตทั้งก้อน หน้าตักกว้าง 2 ศอก เป็นพระพุทธรูปเก่าแก่และศักดิ์สิทธิ์มาก

พระพุทธบาทภูควายเงิน ตั้งอยู่ที่บ้านอุมง ตำบลนุฮอมตามเส้นทางสายเชียงคาน-ปากชม ระยะทาง 6 กิโลเมตร ถึงหมู่บ้านผาแป้นมีทางแยกเข้าบ้านอุมง 3 กิโลเมตร จะถึงทางขึ้นเขาเป็นทางลูกรังระยะทาง 1 กิโลเมตร เป็นรอยพระพุทธบาทที่ตั้งอยู่บนหินลับพรำ (หินลับมีด) ประชาชนเคารพนับถือมาก จะมิ่งงานเทศกาลประจำปีในวันเพ็ญเดือน 3 หรือเดือน 4 ของทุกปี

แก่งคุดคู้ เป็นแก่งหินใหญ่ขวางอยู่กลางลำน้ำโขง ห่างจากตัวอำเภอเชียงคานประมาณ 3 กิโลเมตร ประกอบด้วยหินก้อนใหญ่ๆ เป็นจำนวนมากจากการที่หินเหล่านี้อยู่ได้นานเป็นเวลานาน ทำให้หินเหล่านี้มีสีส้มไปต่างๆ ตัวแก่ง กว้างใหญ่เกือบจรดสองฝั่งแม่น้ำโขง มีกระแสน้ำไหลผ่านไปเพียงช่องแคบ ๆ ไกลฝั่งไทยเท่านั้นเอง ซึ่งกระแสน้ำเชี่ยวกราก เวลาที่เหมาะสมจะชมแก่งคุดคู้ที่สุดคือเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นเวลาที่น้ำแห้ง มองเห็นเกาะแก่งชัดเจน บริเวณแก่ง มีร้านอาหารจำหน่ายมากมาย

สถานที่ที่น่าสนใจ ในเขตอำเภอภูหลวง

ภูหลวง เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า มีพื้นที่รวม 530,000 ไร่ สภาพทั่วไปเป็นพื้นที่ราบสูง อากาศเย็นตลอดปี

จุดท่องเที่ยวบนภูหลวง เป็นเส้นทางเดินต่อเนื่องกัน โดยเริ่มจากโหล่นมน ซึ่งเป็นบริเวณที่พักนักท่องเที่ยวผ่านป่าดงดิบ ลำห้วยป่าสนสามใบ และดอกไม้สลับทุ่งหญ้าระยะทางประมาณ 2.3 กิโลเมตร ถึงโหล่นสาวแยงคิ้ว จากนั้นไปเป็นเส้นทางเดินไปยังโหล่นหินแอ่วซัน ระยะทางประมาณ 2 กิโลเมตร ผ่านดงดอกไม้หลายชนิด ต่อไปเป็นทางเดินสู่ลานหินโหล่นแต่ ระยะทางประมาณ 1.5 กิโลเมตร จะพบกุหลาบขาวและกล้วยไม้ป่าต่างๆ บริเวณผาโหล่นแต่สามารถชมวิิวทิวทัศน์ของภูหอ ภูกระดึง ภูยองภู และภูขวาง

นอกจากนั้น ยังมีจุดท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่น่าสนใจ ได้แก่ ผาภบผาชมวิว โหล่นช้างเผือก และซุ้มงูเห่า ซึ่งแต่ละแห่งมีทางเดินต่อเนื่องกัน

การเดินทางขึ้นภูหลวง ทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย จัดรถนำเที่ยว จากตัวจังหวัดไปยังเชิงภูหลวงและมีเจ้าหน้าที่นำนักท่องเที่ยวขึ้นสู่ภูหลวง ระยะทางประมาณ 14 กิโลเมตร ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 5 ชั่วโมง พร้อมทั้งจัดที่พักและอาหารไว้บริการ เป็นเวลา 3 วัน 2 คืน โดยต้องติดต่อก่อนล่วงหน้า 15 วันได้ที่หัวหน้าส่วนอำเภอวังสะพุง สำนักงานการท่องเที่ยวภูหลวง โทร. (042) 841566 ในเวลาราชการ

บริษัททัวร์ที่จัดขึ้นภูหลวง ได้แก่ หม่อมสาวทัวร์ โทร. 246-5659 และรุ่งเรืองทัวร์ โทร. 280-1460-3, 280-0736-9

ช่วงที่เหมาะสมเดินป่า อยู่ระหว่างเดือนตุลาคม-พฤษภาคม (เดือนมิถุนายน-กันยายน ภูหลวงจะปิด) หลังจากที่นักท่องเที่ยวเดินเที่ยวทั่วภูหลวงแล้วทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะมอบประกาศนียบัตรให้

สถานที่ที่น่าสนใจ ในเขตอำเภอภูกระดึง

อุทยานแห่งชาติภูกระดึง ตั้งที่ตำบลศรีฐาน มีเนื้อที่ทั้งสิ้น 217,576 ไร่ ประกาศเป็นอุทยานฯ เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2505 บนยอดภูกระดึงเป็นที่ราบกว้างใหญ่ มีเนื้อที่ประมาณ 60 ตารางกิโลเมตร มีต้นสนขึ้นเป็นดง มีไม้ดอกและป่าละเมาะ ทุ่งหญ้าสลับด้วยป่าดงดิบเรียงรายไปตามลำธาร มีสัตว์ป่าอาศัยอยู่หลายชนิด

จุดท่องเที่ยวที่น่าสนใจบนภูกระดึง

ผานกแอ่น เป็นจุดชมพระอาทิตย์ขึ้นที่งดงามมากแห่งหนึ่ง สามารถมองเห็นทิวทัศน์เบื้องล่างซึ่งเป็นท้องทุ่งและเทือกเขาริมทางเดินใกล้ผานกแอ่นมีดอกกุหลาบป่าขึ้นเป็นดงใหญ่ ซึ่งบานสะพรั่งในเดือนมีนาคม-เมษายน

ผาล่มสัก เป็นลานหินกว้าง และมีसनต้นหนึ่งชนิดริมผา ประกอบกับเป็นจุดชมพระอาทิตย์ตกได้ชัดเจนที่สุด จึงทำให้นักท่องเที่ยว ช่างภาพนิยมไปถ่ายภาพที่ผาล่มสักกันมาก

นอกจากนี้ยังมี สระอินคาต น้ำตกเพ็ญพบใหม่ ผาเหยียบเมฆ เป็นต้น นักท่องเที่ยวควรใช้เวลาอย่างน้อย 3 วัน จึงจะเที่ยวได้ทั่วถึง

การเดินทาง นักท่องเที่ยวที่เดินทางโดยรถโดยสารประจำทาง ควรใช้รถประจำทางเส้นกรุงเทพฯ-เลย แล้วลงที่ผานกเค้า ซึ่งเป็นเขตต่อแดนระหว่างชุมแพ-ภูกระดึง จากที่นี่จะมีรถสองแถวไปอุทยานแห่งชาติภูกระดึง หรือหากนักท่องเที่ยวใช้รถประจำทางเส้นทางกรุงเทพฯ-ขอนแก่น ลงที่ชุมแพ และต่อรถสายขอนแก่น-เลย ไปลงที่ตลาดอำเภอภูกระดึง ซึ่งจะมีรถสองแถวไปอุทยานฯ

สำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางโดยรถส่วนตัวจากตัวเมืองเลย ใช้เส้นทางหมายเลข 201(เลย-ภูกระดึง) พอถึงกิโลเมตรที่ 276-277 ก็เลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข 2019 อีก 8 กิโลเมตร ก็จะถึงที่ทำการอุทยานฯ

บริเวณที่ทำการอุทยานฯ มีด่านเก็บค่าธรรมเนียมคนละ 5 บาท และบริการลูกหาบสัมภาระ กิโลกรัมละ 8 บาท จากนั้นนักท่องเที่ยวต้องเดินเท้าขึ้นสู่ภูกระดึงอีก เป็นระยะทางประมาณ 5.5 กิโลเมตร การขึ้นไปเที่ยวบนภูกระดึง ควรติดต่อกันที่พักล่วงหน้า โดยจองได้ที่แผนกจองบ้านพักกองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ บางเขน โทร. 579-7223, 579-5734 หรือที่อุทยานฯ โทร. (042) 812534-6 ต่อ 146

อุทยานแห่งชาติภูกระดึง จะปิดระหว่างเดือนมิถุนายน-กันยายน ทุกปี เพื่อปรับสภาพธรรมชาติให้ฟื้นตัวและปรับปรุงสถานที่พักลสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยว

อุทยานแห่งชาติภูผาม่าน เป็นอุทยานแห่งชาติที่จัดตั้งขึ้นใหม่ มีเนื้อที่ประมาณ 72 ตารางกิโลเมตรหรือ 45,000 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย และเขตอำเภอภูผาม่าน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น มีที่ทำการชั่วคราวตั้งอยู่ริมทางหลวงหมายเลข 201 สาย เลย-ชุมแพ ประมาณกิโลเมตรที่ 264-265 ห่างจากผานกเค้าเพียงไม่กี่กิโลเมตร

สถานที่ที่น่าสนใจในอุทยานมีถ้ำต่างๆ หลายแห่งเช่น ถ้ำปู่หลุบ ซึ่งอยู่ติดกับที่ทำการอุทยานฯ มีหินงอกหินย้อยสวยงาม บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ซึ่งมีน้ำไหลรินอยู่ตลอดเวลา ถ้ำผาพวง เป็นถ้ำที่สวยงามซึ่งปากทางเข้าอยู่ฝั่งตรงข้ามที่ทำการอุทยานฯ นอกจากนี้มีถ้ำลายแทงอันเป็นถ้ำที่มีภาพเขียนสีโบราณบนผนังถ้ำและรอบชายเขตอุทยานฯ มีน้ำตก ที่งดงามหลายแห่ง เช่น น้ำตกตาดฮ้อย น้ำตกตาดฟ้า และน้ำตกเขาสามยอด เป็นต้น

เนื่องจากเป็นอุทยานฯ ซึ่งเพิ่งก่อตั้งใหม่ การเดินทางสู่แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ จึงยังลำบากทุรกันดาร ทั้งยังไม่มีที่พักและ

สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยว ผู้สนใจเที่ยวชมควรเตรียมพร้อมในทุกด้าน

ถ้ำมโหฬาร อยู่ที่บ้านหนองหิน ตำบลหนองหิน ตั้งอยู่ในบริเวณวัดถ้ำมโหฬาร การเดินทางใช้ทางหลวงหมายเลข 201 (เลขชมพูแพ) พอถึงกิโลเมตรที่ 304-305 เลี้ยวซ้ายเข้าไปตามทางลาดยางประมาณ 2 กิโลเมตร ห่างจากอำเภอภูกระดึง 45 กิโลเมตร ภายในถ้ำมีบริเวณกว้างขวาง มีถ้ำเล็กถ้ำน้อยสลัซบซ้อนมากมาย

ถ้ำโพธิสัตว์ ตั้งอยู่ในบริเวณวัดถ้ำโพธิสัตว์ บ้านปวนพ ตำบลปวนพ การเดินทางใช้เส้นทางเดียวกับถ้ำมโหฬาร แต่อยู่เลยไปห่างจากปากทางราว 9 กิโลเมตร จะมีทางแยกขวาเข้าไปตามทางลูกรัง 600 เมตร แล้วเลี้ยวซ้ายอีก 1.4 กิโลเมตร ก็จะถึงถ้ำ ห่างจากอำเภอภูกระดึง 47 กิโลเมตร

ถ้ำแห่งนี้มีถ้ำเล็กถ้ำน้อยเรียงรายอยู่ได้ยอดเขาทั้งหมด 15 คูหา แต่ละคูหาที่มีชื่อเรียกต่างๆ กัน เช่น เขาวงกต ถ้ำลับแล สวรรค์ชั้นต่างๆ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีหินย้อยรูปร่างสวยงามแปลกตาอีกมากมาย การเข้าชมนั้นควรติดต่อกับทางวัดก่อน เนื่องจากไม่มีไฟฟ้าและการเดินถ้ำวุ่นวายมาก ใช้เวลาในการเดินชมอย่างน้อย 1 ชั่วโมง

น้ำตกสวนห้อม หรืออีกชื่อหนึ่ง น้ำตกสันติธารา อยู่ที่บ้านสวนห้อม การเดินทางใช้เส้นทางเดียวกับถ้ำโพธิสัตว์ แต่อยู่เลยไปห่างจากอำเภอภูกระดึง 52 กิโลเมตร อยู่ทางขวามือเข้าไปอีก 500 เมตร น้ำตกสวนห้อมเป็นน้ำตกขนาดกลาง มองเห็นได้แต่ไกลไหลตกลงมาเป็นชั้น ๆ บริเวณน้ำตกร่มรื่นเหมาะแก่การพักผ่อน

สวนหิน ตั้งอยู่ที่บ้านผางาม หมู่ 10 ตำบลปวนพ การเดินทางใช้เส้นทางเดียวกับน้ำตกสวนห้อม อยู่เลยไปประมาณ 3 กิโลเมตร ห่างจากอำเภอภูกระดึง 55 กิโลเมตร เป็นสวนหินครอบคลุมพื้นที่กว้างพอสมควร ประกอบด้วยภูเขาขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ กระจายอยู่ทั่วบริเวณภูเขาบางลูก สามารถเดินผ่านทะลุได้ สวนหินแห่งนี้จึงมีชื่อเรียกอีกชื่อว่า กุ้ยหลินเมืองเลย

น้ำตกเพียงดิน หรือน้ำตกวิสุทธิธารา เป็นแหล่งท่องเที่ยวสุดท้ายของเส้นทางนี้ อยู่เลยสวนหินไปเพียงเล็กน้อย การเดินทางจากน้ำตกสวนห้อมเลยไปอีก 2.8 กิโลเมตร จะมีทางแยกลูกรังขวามือ และมีป้ายเขียนว่า ถนนสุทิสสุวรรณ เข้าไปอีก 4 กิโลเมตร ก็จะถึงน้ำตกน้ำตกเพียงดินเป็นน้ำตกขนาดกลาง แต่มีด้วยกันหลายชั้น บางชั้นก็ต้องปีนป่าย บางชั้นก็มีน้ำไหลเป็นแอ่ง ลงเล่นน้ำได้ไม่อันตราย บรรยากาศโดยรอบร่มรื่น เหมาะสำหรับพักผ่อนนั่งรับประทานอาหาร

สถานที่ที่น่าสนใจในเขตอำเภอภูเรือ

อุทยานแห่งชาติภูเรือ เป็นภูเขาสูงใหญ่ บนยอดเขาเป็นที่ราบกว้างใหญ่ มีต้นสนขึ้นสลัซบซ้อน มีลักษณะแปลกคือมีส่วนหนึ่งเป็นผาชะโงกยื่นออกมาเหมือนหัวเรือสำเภาใหญ่ อุทยานแห่งชาติภูเรือ ตั้งอยู่ในเขตตำบลหนองบัว อำเภอภูเรือ มีเนื้อที่ทั้งสิ้นประมาณ 75,525 ไร่ ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2522

การเดินทาง จากตัวเมืองเลยใช้ทางหลวงหมายเลข 203 (เลย-ภูเรือ) ระยะทางประมาณ 50 กิโลเมตร แล้วเลี้ยวขวาบริเวณหลักกิโลเมตร 49-50 ตรงที่ว่าการอำเภอภูเรือ เข้าไปเป็นทางลาดยางระยะทาง 4 กิโลเมตร จากจุดนี้ขึ้นไปมีเส้นทางรถยนต์ซึ่งสามารถขึ้นได้เฉพาะรถปิคอัพหรือรถจี๊ปที่ก้ำกั๋งดีเท่านั้น ระยะทางราว 5 กิโลเมตร ถึงยอดภูเรือ จากที่ทำการอุทยานฯ มีเส้นทางเดินเท้าขึ้นไปถึงยอด

จุดที่น่าสนใจบนอุทยานแห่งชาติภูเรือ

โหล่นน้อย เป็นจุดชมพระอาทิตย์ขึ้นที่สวยงามมาก จากจุดนี้จะมองเห็นภูหลวง ภูผาสาด และทะเลภูเข่า ตั้งอยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 3 กิโลเมตร

ผาชันทองหรือผากุหลาบขาว เป็นหน้าผาสูงชัน และแหล่งน้ำซับที่มีพีชน้ำไหลเคสไหลคล้อยสียงซันเต็มไปทั่ว จึงเรียกว่า ผาชันทอง นอกจากนี้ยังมีต้นกุหลาบขาวขึ้นอยู่มากมาย ตั้งอยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 2.5 กิโลเมตร

น้ำตกห้วยไผ่ เป็นน้ำตกที่ไหลลงมาจากหน้าผาสูงชัน มีความสูงประมาณ 30 เมตร น้ำจากน้ำตกแห่งนี้นำไปใช้ทำน้ำประปาในอำเภอภูเรือด้วย ตั้งอยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 2 กิโลเมตร

ยอดภูเรือ เป็นจุดที่สูงที่สุดในอุทยานฯ อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 1,365 เมตร จากจุดนี้จะมองเห็นแม่น้ำเหืองและแม่น้ำโขงที่กั้นพรมแดนระหว่างไทย-ลาว

นอกจากนี้ยังมีจุดที่น่าสนใจอีกหลายแห่ง เช่น ถ้ำหินแตก หินค้างหม้อ หินวุ้นนอน หินพานขันหมาก หินพระศิ่วะ สวนหินเต่า ซึ่งหินเหล่านี้มีรูปร่างตามชื่อเรียก ตั้งอยู่ท่ามกลางทุ่งหญ้าชัชมามาก

ที่พักริมอุทยานฯ ติดต่อกับที่กองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ โทร. 579-7223, 579-5734

น้ำตกปลาบ่า หรือน้ำตกตาดสาน อยู่ที่หมู่ 1 บ้านปลาบ่า ตำบลปลาบ่า เป็นน้ำตกที่ตกมาจากแผ่นหินขนาดใหญ่อย่างสวยงาม ลงสู่แอ่งน้ำเบื้องล่างเหมาะสำหรับเล่นน้ำและนั่งพักผ่อนรับประทานอาหาร บริเวณน้ำตกยังไม่มีย่านอาหาร การเดินทางใช้เส้นทางหมายเลข 203 (ภูเรือ-ด่านซ้าย) บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 57-58 เลี้ยวซ้ายตรงสถานีทดลองเกษตรที่สูง-ภูเรือ (บ้านกกโพธิ์) เข้าไปตามทางลาดยาง 6.7 กิโลเมตร ก็จะถึงบ้านปลาบ่า จากนั้นเลี้ยวซ้ายไปตามทางลูกรังอีกประมาณ 2 กิโลเมตร ก็จะถึงน้ำตก รวมระยะทางจากอำเภอภูเรือถึงน้ำตก 18 กิโลเมตร นักท่องเที่ยวที่จะไปเที่ยวน้ำตกปลาบ่าควรใช้รถตู้หรือรถกระบะ

สถานที่น่าสนใจ ในเขตอำเภอด่านซ้าย

พระธาตุศรีสองรัก ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำหมัน ห่างจากตัวอำเภอ ประมาณ 1 กิโลเมตร หรือห่างจากตัวจังหวัด 83 กิโลเมตร ไปตาม ทางหลวงหมายเลข 203 แล้วแยกขวาตรงกิโลเมตรที่ 66 เข้าทางหลวง หมายเลข 2013 อีก 15 กิโลเมตร จากนั้นแยกขวาเข้าเส้นทาง 2113 อีก 1 กิโลเมตร พระธาตุศรีสองรักมีรูปทรงสี่เหลี่ยมคี่เหลี่ยมพระธาตุพนม สร้างขึ้นสมัยกรุงศรีอยุธยา พ.ศ. 2103 การสร้างพระธาตุศรีสองรัก ขึ้นนี้เพื่อเป็นสักขีพยานในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ระหว่าง กรุงศรีอยุธยาและกรุงศรีสัตนาคนหุต (เวียงจันทน์) องค์พระธาตุสูง ประมาณ 30 เมตร ฐานเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีงานนมัสการใหญ่โตทุกปี ในช่วงเดือน 6 มีประชาชนเคารพนับถือมาก นอกจากนี้ภายในวัด ยังมีพระพุทธรูปปางนาคปรกศิลปะธิเบตด้วย

น้ำตกแก่งสองคอน อยู่ที่บ้านห้วยนาขุง ตำบลด่านซ้าย เดินทางใช้เส้นทางหมายเลข 2013 (ด่านซ้าย-นครไทย) อยู่เลย พระธาตุศรีสองรักไปราว 400 เมตร แล้วเลี้ยวขวาเข้าไปตาม ทางลูกรังอีก 2 กิโลเมตร จากนั้นต้องเดินเท้าเข้าไปอีกเล็กน้อย ก็จะถึงน้ำตก

ลักษณะของน้ำตก เป็นธารน้ำกว้างไหลผ่านก้อนหินใหญ่น้อย มากมายลดหลั่นกันลงมาอย่างน่าชม ท่ามกลางต้นไม้ใหญ่เขียวครึ้มทั่วบริเวณ เหมาะสำหรับนั่งพักผ่อนเป็นอย่างยิ่ง

สถานที่น่าสนใจ ในเขตอำเภอนาแห้ว

วัดโพธิ์ชัยนาพิง ตั้งอยู่ที่บ้านนาพิง ตำบลนาพิง มีพระพุทธรูป สำคัญศักดิ์สิทธิ์เป็นที่เคารพของชาวบ้าน คือพระเจ้าองค์แสน หรือพระพุทธรูปฝนแสนห่า ตามประวัติเล่าว่า เสด็จมาจาก เมืองเชียงแสน ด้วยพระองค์เอง มาประดิษฐานอยู่ที่วัดโพธิ์ชัย โดยมีช้างห้อยศอกมา 1 อันและลูกแก้วเป็นทองสัมฤทธิ์มาด้วย 1 องค์ พร้อมด้วยปืน 1 กระบอก ต่อมาเจ้าเมืองเชียงของทราบข่าว จึงยกขบวนพลช้าง พลม้า เพื่อที่จะอัญเชิญไปเชียงของ แต่ไม่สามารถ อัญเชิญไปได้ และเล่ากันต่อมาว่า ถ้าพระพุทธรูปองค์นี้ เสด็จไปประดิษฐาน ณ ที่ใด ที่นั้นจะไม่มีภัยแห่งแล้ง จึงได้ชื่อว่า พระพุทธรูปฝนแสนห่า

พระพุทธรูปองค์แสน เป็นพระพุทธรูปขนาดหน้าตักกว้าง 34 เซนติเมตร สูง 50 เซนติเมตร เนื้อองค์เป็นทองสัมฤทธิ์ พระสังฆาฏิ เป็นทองคำ พอดีฤดูตรุษสงกรานต์ ชาวบ้านจะนำพระพุทธรูป องค์แสนมาสงฆ์และทำพิธีเปลี่ยนเครื่องทรงทุกปี

โบสถ์และวิหารที่วัดแห่งนี้ก่อสร้างด้วยฝีมือประณีต ภายในมีจิตรกรรมฝาผนังเกี่ยวกับพุทธประวัติต่างๆ กรมศิลปากร ได้ทำการตรวจสอบแล้ว พบว่า ทั้งโบสถ์ วิหาร และพระพุทธรูปนั้น มีอายุประมาณ 400 ปี นับเป็นโบราณสถานและโบราณวัตถุ ที่มีค่าของจังหวัดเลย

นอกจากนี้ อำเภอนาแห้วมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา ยังเป็น แหล่งกำเนิดของต้นน้ำลำธาร และน้ำตกที่สวยงามหลายแห่ง

น้ำตกตาดหมิง เป็นน้ำตกที่กั้นลำน้ำหู่ ซึ่งมีต้นกำเนิดจาก ภูเขาด อยู่ในพื้นที่ของตำบลนาพิง การเดินทางจากอำเภอถึงบริเวณ น้ำตก โดยทางสายนาแห้ว-ด่านซ้าย ถึงทางแยกบ้านเกลี้ยง เป็นระยะทาง 6 กิโลเมตร จากบ้านเกลี้ยงเข้าไปถึงน้ำตก เป็น ทางเดินเท้าประมาณ 3 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 40 นาที น้ำตกตาดหมิงเป็นน้ำตกที่สวยงามมาก มีน้ำตลอดทั้งปี มีความสูง ประมาณ 30 เมตร นอกจากนี้ยังมีลำธารน้อยใหญ่ แก่งต่างๆ บริเวณน้ำตกเป็นป่าดิบเนื่องจากไม่มีการตัดไม้ทำลายป่า

น้ำตกธารสวรรค์ เป็นน้ำตกที่ใกล้ตัวอำเภอมากที่สุด อยู่หลังโรงเรียนนาแห้ววิทยา ซึ่งห่างจากอำเภอประมาณ 800 เมตร การเดินทางโดยรถยนต์เข้าถึงบริเวณน้ำตกได้โดยสะดวก น้ำตกแห่งนี้มีความสูงประมาณ 15 เมตร บริเวณน้ำตกมีศาลาพักร้อน สำหรับนั่งพักผ่อนหย่อนใจ ตอนล่างมีก้อนหินน้อยใหญ่เรียงราย อย่างสวยงาม มีสาหร่ายและพันธุ์ไม้นานาชนิดขึ้นบริเวณริมฝั่ง สองข้างทาง

น้ำตกชั้นบันได อยู่เหนือน้ำตกธารสวรรค์ประมาณ 1 กิโลเมตร การเดินทางจากน้ำตกธารสวรรค์ไปน้ำตกชั้นบันได โดยทางเท้าประมาณ 10 นาที แต่ละชั้นของน้ำตกประมาณ 4-7 เมตร ป่าไม้ยังคงอุดมสมบูรณ์ มีชั้นหินเรียงรายกันเป็นทอด ๆ

น้ำตกครึ่ง อยู่ห่างจากอำเภอประมาณ 15 กิโลเมตร อยู่ติดกับถนนสายเหมืองแพร่-ร่มเกล้า บริเวณน้ำตกมีพืชพันธุ์ นานาชนิดขึ้นริมฝั่งทำให้ดูมีความอุดมสมบูรณ์ สวยสด งดงาม มีก้อนหินเรียงกันเป็นชั้นๆ ตอนล่างมีอ่างน้ำขนาดใหญ่มีศาลาพักร้อน หย่อนใจสำหรับผู้มาเที่ยว อยู่ในพื้นที่ของตำบลแสงภา

น้ำตกตาดเหือง (น้ำตกไทย-ลาว) อยู่ห่างจากอำเภอ ประมาณ 25 กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่มีขนาดใหญ่และสูงมาก ซึ่งเป็น สมบัติของสองประเทศ ไทย-ลาว เกิดจากลำน้ำเหือง บริเวณรอบๆ เป็นป่าดิบที่มีความอุดมสมบูรณ์ครบถ้วน การเดินทางไปที่เขี้ยวชม โดยทางรถยนต์จากที่ว่าการอำเภอนาแห้วไปตามถนนสายนาแห้ว ร่มเกล้า จนถึงทางแยกเข้าบ้านบ่อเหมืองน้อย ระยะทางประมาณ 7 กิโลเมตร จากปากทางถึงบ้านบ่อเหมืองน้อยระยะทาง 10 กิโลเมตร

เส้นทางตลอดสายเป็นทางลาดยาง จากนั้นเดินเท้าเข้าไปอีกประมาณ 200 เมตร ก็จะถึงบริเวณน้ำตก

สถานที่ที่น่าสนใจในเขตอำเภอท่าลี่

พระธาตุสี่จระ ตั้งอยู่บริเวณวัดลาดปู่ บ้านท่าลี่ ตำบลท่าลี่ ไปตามทางหลวงหมายเลข 201 แยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 2115 สายท่าลี่-อาฮี ห่างจากที่ว่าการอำเภอท่าลี่ประมาณ 2 กิโลเมตร องค์ประกอบของพระธาตุสี่จระ ประกอบด้วยดอกบัวบานมีกลีบ 3 ชั้น สูงประมาณ 1 เมตร ตั้งอยู่รอบองค์พระธาตุสี่จระ องค์พระธาตุสูง 33 เมตร มีสัญลักษณ์คล้ายคลึงกับพระธาตุพนม มีเศวตฉัตร 7 ชั้น ประดิษฐานไว้บนยอดสุดของพระธาตุสี่จระ

งานประเพณี

งานดอกฝ้ายบาน มะขามหวานเมืองเลย จัดขึ้น ณ บริเวณสนามหน้าศาลากลางจังหวัดเลย ช่วงเทศกาลตรุษจีน ประมาณวันที่ 1-7 กุมภาพันธ์ ของทุกปี วันแรกของงานจะมีขบวนแห่จากอำเภอต่างๆ ที่ประดับตกแต่งรถด้วยผลิตภัณฑ์จากฝ้าย ซึ่งรถแต่ละคันจะมีเทีหนึ่งประดับมาด้วย ส่วนบริเวณจัดงานจะมีการออกร้านของหน่วยงานราชการต่างๆ การประกวดนางสาวไทยเลยและมะพรุสพอื่นๆ อีกมากมาย

งานประเพณีการละเล่นผีตาโขน จัดขึ้นที่อำเภอด่านซ้าย ในวันเสาร์-อาทิตย์ หลังวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 ของทุกปี หลังจากงานนมัสการพระธาตุศรีสองรักแล้วงานประเพณีการละเล่นผีตาโขนเป็นการละเล่นพื้นบ้านที่มีขึ้นในอำเภอด่านซ้ายและอำเภอนาแห้วเท่านั้น โดยมีการแห่ผีตาโขนในงานบุญหลวง ซึ่งเป็นงานบุญใหญ่ประจำปีของท้องถิ่น การละเล่นผีตาโขนส่วนมากจะเล่นกันเฉพาะผู้ชาย ตั้งแต่เด็กรุ่นๆ ถึงผู้ใหญ่ โดยแบ่งการจัดงานเป็นสองวัน ในวันแรกจะมีพิธีแห่พระอุปัชฌาย์จากลำน้ำหมันมาที่วัดโพธิ์ชัย วันที่สองมีการแห่เข้าเมือง และผู้เฒ่าจะนำเครื่องผีตาโขนไปโยนทิ้งแม่น้ำหมัน จากนั้นเวลาค่ำจะมีการเทศน์มหาชาติถึง 13 กัณฑ์

งานแสดงไม้ดอกเมืองหนาว อำเภอภูเรือ จัดขึ้นที่บริเวณสนามหน้าว่าการอำเภอภูเรือ ในช่วงวันสงท่ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ ประมาณวันที่ 31 ธันวาคม-3 มกราคม ของทุกปี ภายในงานจะจัดให้มีการออกร้านแสดงไม้เมืองหนาว การประกวดไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาว งานราตรีแม่คะนึ่ง ลีลาศได้ลมหนาว และการจำหน่ายพืชผลทางการเกษตรของชาวอำเภอภูเรือ

สินค้าที่ระลึก

จังหวัดเลย มีสินค้าพื้นเมืองหลายประเภท ได้แก่ มะขามหวาน, กุนเชียง, หมูแผ่น, มะพร้าวแก้ว พวงกุญแจเซรามิกรูปผีตาโขน, ผ่านวม, ผ้าไหม, และผ้าฝ้าย ซึ่งมีร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก ดังนี้

- ดำรงพาณิชย์** 2/6 ถนนเอื้ออารี อำเภอเมือง โทร. 811128
- ดอกฝ้าย** 138/2 ถนนเจริญรัฐ อำเภอเมือง โทร. 813063
- เมืองเลยผ้าฝ้าย** 50/10 ถนนเสรีรัฐ อำเภอเมือง โทร. 813524, 811384
- ส้มโอซิลเวอร์** 136 ถนนเจริญรัฐ อำเภอเมือง โทร. 813051
- ไหมไทย** 38/3 ถนนพิพัฒน์มงคล อำเภอเมือง โทร. 811814

บริษัทนำเที่ยว (รหัสทางไกล 042)

บุญลักษณ์ทัวร์ 18 ถนนชุมสาย อำเภอเมือง โทร. 811451

หมายเลขโทรศัพท์ที่สำคัญ (รหัสทางไกล 042)

ที่ว่าการอำเภอเมือง	811213
บริษัท ขนส่งเลย จำกัด	811706
โรงพยาบาลเลย	811541
สำนักงานจังหวัดเลย	811746, 833209
สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองเลย	811254
สำนักงานการท่องเที่ยวภูหลวง	841566

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 3
เลขที่ 16/5 ถนนมุขมนตรี ตำบลหมากแข้ง
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000
โทร. (042) 325406-7 โทรสาร (042) 325408
พื้นที่ความรับผิดชอบ : อุดรธานี หนองบัวลำภู หนองคาย เลย